

2018 - 2022

Verkiezingsprogramma CDA Laarbeek

Laarbeek

**Samen
kansen zien**

CDA Verkiezingsprogramma Laarbeek 2018-2022

Voorwoord

Het proces

Politiek handelen vraagt om het maken van keuzes uit een arsenaal van kansen en mogelijkheden. De wensen die daarmee samenhangen zijn onbegrensd maar de middelen die we nodig hebben om aan die wensen tegemoet te komen zijn beperkt. Dat dwingt ons tot kiezen. De leidraad bij deze keuzeprocessen is onze christendemocratische achtergrond. Daarom zullen we als CDA soms bepaalde keuzes maken, of accenten leggen die afwijken van die van partijen die hun gedachtengoed ontleen aan andere principes.

Van belang zijn de wensen en opvattingen van de CDA leden van Laarbeek, maar ook van de burgers die in hun kielzog meedenken en in dat verband het goede voor onze gemeente wensen na te streven.

In het afgelopen jaar hebben we als CDA Laarbeek verschillende bijeenkomsten gehouden waar we met de leden maar ook met sympathisanten over uiteenlopende onderwerpen hebben gesproken. Daaruit zijn ideeën geboren die in dit programma hun weerslag vinden.

Bovendien hebben we ons licht opgestoken bij ondernemingen en maatschappelijke organisaties bijvoorbeeld bij het Ondernemersfonds, het ZLTO, de Seniorenverenigingen, natuurorganisaties, het Waterschap, bij de verenigingen en speciaal bij de vrijwilligers, bij zorgorganisaties etc.

Op die manier hebben we bij de achterban ideeën opgehaald die, indien mede passend in de visie van het CDA, de ingrediënten vormen van het voorliggend programma.

Bovendien hielp dit proces ons bij het verkrijgen van een breed draagvlak bij de burgers.

Op 13 december is het programma voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering van het CDA Laarbeek en geaccordeerd.

Wat je kiest doet ertoe

De rol van de overheid verandert, de inbreng van de burgers wordt groter. De burgers zullen sterker dan voorheen gaan participeren in de samenleving, terwijl de overheid langzaam terugtreedt. De mensen moeten betrokken worden en actiever deelnemen aan het vormgeven en bouwen van hun sociale omgeving, aan de zorg voor zichzelf en voor de mensen in hun onmiddellijke omgeving. De gemeentelijke overheid dient deze burgerparticipatie te stimuleren en te faciliteren: 'van zorgen voor naar zorgen dat'.

Dorpsraden, wijkraden, seniorenbonden en verenigingen, waarin burgers als vrijwilligers zijn verenigd, bouwen samen die gemeenschap, terwijl de overheid die taken meer loslaat. Het CDA wil dat er draagvlak en ondersteuning komt van de lokale overheid voor nieuwe initiatieven. Hierdoor worden mensen gemotiveerd en geïnspireerd.

Het CDA is een open democratische volkspartij. Bij ons staat de gemeenschap centraal. De betrokkenheid van mensen bij de dorpen, bij Laarbeek, bij hun gezin, hun school, hun buurt, hun bedrijf of sportvereniging is van wezenlijk belang. Dat is het ware draagvlak voor het leven in een gemeente of dorp. Wij gaan uit van **solidariteit**, dat wil zeggen van een christelijke mens- en maatschappijvisie waarin mensen verantwoordelijkheid voor elkaar durven nemen.

Voor ons begint politiek met de erkenning van **maatschappelijk initiatief**. De overheid geeft alle mensen en organisaties het vertrouwen dat ze doen wat ze kunnen doen. De inwoner gunt de overheid de ruimte om te doen wat ze moet doen. Vertrouwen staat centraal. We willen geen harde cultuur van controleren en afrekenen.

We zetten in op betrokken inwoners om de onderlinge verbondenheid te versterken. Wie geraakt is door het lot van een ander kan niet anders dan in beweging komen. In de hulp van de overheid moet de menselijke maat weer zichtbaar en voelbaar worden gemaakt.

Vanuit het besef van verbondenheid tussen generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur; tot **duurzaamheid** dus. Dat vraagt dat we verder kijken dan ons eigenbelang en onze eigen tijd. We beschermen wat van waarde is om een betere samenleving te maken en achter te laten.

Doel van het programma

Met het programma informeren we de burgers over wat zij van het CDA Laarbeek kunnen verwachten voor de komende vier jaren; we vertellen over onze ambities.

Het programma vormt de basis voor het handelen van onze vertegenwoordigers in de Raad en het College.

Wij verwachten met de uitvoering van dit programma een constructieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van Laarbeek

Laarbeek, december 2017

Jacques Kals

Don van Sambeek

Jan de Wit

Input via draagvlakbijeenkomsten. Samen met elkaar kansen zien

Inleiding

Het verkiezingsprogramma voor Laarbeek is geschreven rond de volgende vijf thema's: 1. waarden en tradities; 2. sterke samenleving; 3. familie en gezin; 4. zorg voor elkaar; en 5. duurzame economie. Hier worden de thema's kort gedeut. Vanaf bladzijde 4 worden ze verder uitgewerkt.

Waarden en tradities

Het CDA staat voor gedeelde waarden die ons verbinden, voor de traditie van gerechtigheid, tolerantie en verantwoordelijkheid en voor de christelijke wortels die ons land hebben gevormd. In een onrustige wereld vormen juist deze gedeelde waarden en tradities de identiteit van onze samenleving. Juist daarom wil het CDA onze waarden en tradities beschermen en doorgeven in opvoeding en onderwijs.

Sterke samenleving

In de door ons gewenste, sterke samenleving richten mensen met elkaar hun leven in via familie of gezin, buurt, vereniging, geloofs-of andere gemeenschappen. We zorgen en werken voor elkaar en met elkaar. Gemeentelijke overheid en de markt zijn, in onze visie dienstbaar aan de samenleving en niet andersom.

Familie en gezin

In die sterke samenleving staat niemand er alleen voor. Dat geldt als eerste voor ons eigen thuis in familie en gezin. Waarop je altijd terug kunt vallen, waar we elkaar helpen en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen.

Zorg voor elkaar

Die belofte van zorg voor elkaar doen we ook als samenleving. Als iedereen weer verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven en dat van anderen, vormen we met elkaar die samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg voor onze ouderen, zieken en gehandicapten goed geregeld en waar mogelijk onderling vormgegeven is.

Duurzame economie

De keuzes voor de lokale samenleving die we door willen geven, vertalen we ook in een duurzame economie. We hebben stevige lessen getrokken uit de economische crisis die ook veel inwoners van de gemeente Laarbeek zelf heeft geraakt. In een duurzame economie kiezen we voor eerlijke kansen voor iedereen en oplossingen voor de lange termijn: duurzame oplossingen dus. Ons plan voor een duurzame economie versterkt de basis voor de welvaart en het welzijn van de komende generaties, Dat betekent dat we nu verstandig moeten investeren in de economie van morgen: in kennis, innovatie en duurzame groei.

Daarbij is het niet zo, dat de gemeentelijke overheid dit allemaal van bovenaf gaat regelen, vanuit een soort almachtige probleemoplossende rol, maar de overheid helpt initiatieven vanuit de samenleving ruimte geven en mogelijk maken. We gaan werken aan een gemeenschap waarin iedereen mee kan doen.

Niet naast elkaar maar samen met elkaar! Samen naar kansen en mogelijkheden zoeken die Laarbeek beter maken. Dus: samen met elkaar kansen zien.

**WAAROM
MOEILIK DOEN
ALS
HET SAMEN KAN**

Loeje

VERBODEN TOEGANG TOEGANG VERBODEN

1. Waarden en tradities

Waarden en tradities zijn belangrijk voor de samenleving. Veel mensen ervaren hun eigen leven als goed, maar maken zich zorgen over hoe wij met elkaar omgaan. Hoffelijkheid op straat, respect voor elkaar, iets over hebben voor de ander en niet altijd en overal het eigen belang voorop stellen: dat zijn waarden die in allerlei Nederlandse tradities - lokaal en nationaal - al generaties lang worden doorgegeven. Tradities ook die gevoed zijn door een lange geschiedenis van Nederland in de wereld. Een geschiedenis waarin velen uit Nederland over de wereld zijn verspreid maar ook waarin velen vanuit allerlei delen van de wereld hun thuis hebben gevonden in Nederland. Waarden en tradities helpen ons om ons thuis te voelen in een onrustige wereld. Christendemocraten koesteren de waarden die vastigheid geven en de tradities die onze samenleving bijeen helpen houden.

Tradities in ere houden:
inhalen Sinterklaas in Lieshout door harmonie Sint Caecilia

Antoniusgilde: Koningsdag Beek en Donk

Kunst en cultuurbeleid

Laarbeek kent een rijke, eigen cultuur. Of het nu gaat om monumentale gebouwen, culturele gebruiken of kenmerkende feesten. Ze vormen voor mensen herkenningspunten, momenten waarop het gemeenschappelijke wordt beleefd. Het geeft identiteit.

Het CDA Laarbeek vindt dat de gemeente een ondersteunende rol heeft bij de bescherming van ons cultureel erfgoed, bij het bewaren van wat voor onze lokale gemeenschap van waarde is. De gemeente bewaakt de randvoorwaarden en ondersteunt maatschappelijke partners, zoals scholen, culturele partners en verenigingen. Het CDA vindt het van belang dat laagdrempelige voorzieningen voor bijvoorbeeld het beoefenen van muziek en het lezen, beschikbaar blijven; niet alleen voor kinderen en jonge mensen maar juist ook voor ouderen en mensen die minder gebruik maken van andere culturele voorzieningen.

Concreet vindt het CDA Laarbeek dat:

- de gemeente het muziekonderwijs steunt en daarop niet bezuinigt. Muziekonderwijs heeft niet alleen te maken met persoonlijke ontplooiing van het kind maar ook met verbondenheid binnen de gemeenschap;
- de gemeente taaleducatie ondersteunt door bibliotheekfaciliteiten;

- de gemeente de instandhouding van lokale dialecten ondersteunt;
- de gemeente de activiteiten van Heemkundeverenigingen ondersteunt.

Materieel cultureel erfgoed

Het CDA Laarbeek hecht in het bijzonder waarde aan religieus, historisch en landschappelijk erfgoed. De gemeente investeert in het behoud van monumenten. Kerken en kloosters zijn vaak beeldbepalende gebouwen in een dorp. Aan het behoud daarvan hechten wij grote waarde.

Snelle herbestemming gaat onnodig verval tegen, zeker ook in de binnenruimte van het gebouw.

In dit verband vinden wij dat het gemeentebestuur in gesprek moet blijven met het bestuur van “de parochie Zalige Pater Eustachius van Lieshout” over het behoud en de herbestemming van de Leonarduskerk uit Beek en Donk, hoe moeilijk ook.

Leonarduskerk Beek en Donk

De gemeente moet in de komende raadsperiode als gevolg van de nieuw in te voeren omgevingswet een aangepast omgevingsplan maken.

Volgens het CDA biedt dit kansen om cultureel erfgoed beter te beschermen en in het bijzonder eigen gemeentelijke accenten aan te brengen. Het CDA vindt dat hierin een aparte paragraaf moet worden opgenomen waarin de bescherming van het religieus, agrarisch en cultureel erfgoed in Laarbeek wordt beschreven. Uitgangspunt voor het CDA hierbij is ruimte voor maatwerk, ruimte voor variëteit en maatschappelijk initiatief van de burgers.

Veiligheid in wijken en buurten

Veiligheid is een basisbehoefte. Mensen willen zich thuis en geborgen voelen. Dit geldt zeer voor gezinnen en ouderen. Een veilige gemeente vraagt om stevige maatregelen. Geen woorden maar daden. Het CDA richt zich in het bijzonder op het tegengaan van de criminaliteit, die een grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij, zoals woninginbraken, winkelinbraken, persoonlijke bedreigingen en intimidaties.

Maar het CDA richt zich ook op thema's als verkeersoverlast, veilige schoolomgeving en openbare ruimten, vandalisme en overlast van rondhangende jongeren.

De rol van de gemeenteraad en van de burgemeester is richtinggevend bij het bepalen van de speerpunten door de politie op het gebied van de openbare orde en veiligheid.

Veiligheid is een fundamenteel recht van ieder mens maar dat is vrijheid ook. Cameratoezicht en preventief fouilleren zullen de veiligheid bevorderen maar de vrijheid (privacy) beperken of zelfs aantasten. Hierin moet een balans worden gevonden.

Bij heel veel zaken die de burgers overlast en irritatie bezorgen, zoals parkeeroverlast, te hard rijden, hondenpoep, vuurwerk, vandalisme e.d., wordt vaak geklaagd over te weinig handhaving. Daar moet de lokale politiek een afspraak over maken in het document over het “handhavingsbeleid”. Het CDA bepleit in dit verband uitbreiding van de BOA-capaciteit (buitengewoon opsporingsambtenaar).

Mensen vormen zelf een belangrijke basis voor veiligheid en leefbaarheid. Dat vraagt om een actieve en betrokken houding van de inwoners. Maar het CDA vindt dat de lokale overheid hierin wel een belangrijke signalerende en voorlichtende rol vervult. Enkele aandachtspunten.

- Mensen moeten elkaar aanspreken op (kleine) misstanden.
- Gemeente, inwoners en politie gaan met elkaar in gesprek over de aanpak van de veiligheid in de buurten.
- De gemeente attendeert de burgers op buurtpreventie, het gebruik van sociale media bijvoorbeeld op buurtapps.
- Het CDA vraagt in het bijzonder aandacht voor de rol van de wijkagent en van de BOA
- Het CDA vraagt aandacht voor de communicatie over de rol die de stichting De Vierbinden kan spelen door bijvoorbeeld de dorpsondersteuning en buurtbemiddeling. Er gebeurt veel maar mensen weten het vaak niet.

Softdrugs aanpakken i.p.v. gedogen

Productie en consumptie van drugs bedreigen de veiligheid en volksgezondheid. Daarom wil het CDA voor Laarbeek:

- straathandel in drugs (preventief) tegengaan;
- geen coffeeshops toestaan;
- harde aanpak van hennepplantages.

**THE BEST DRUGS
ARE LOVE AND
FRIENDSHIP**

Loeje

U.S. 2011-2012 THE BEST DRUGS ARE LOVE AND FRIENDSHIP
MAY 2012

Burgerschap

Burgerschap staat voor het nemen van verantwoordelijkheid voor de (lokale) samenleving. Het gaat er dan om dat mensen eigenschappen tonen zoals zelfbeheersing, hoffelijkheid, verstandigheid, rechtvaardigheid, tolerantie, oprechtheid, moed en vertrouwen. Zonder zulke waarden verdwijnt de samenhang uit het maatschappelijk leven. Burgerschap heeft dus alles te maken met moraliteit, met normen en waarden.

Het gemeentebestuur schept voor mensen de gelegenheid om initiatief te nemen en verantwoordelijkheid te tonen. Zelf is het bestuur daarbij partner en schept de voorwaarden voor het initiatief: de doe-democratie. Dat vraagt om een andere houding van lokale politici: namelijk meer loslaten, meer vertrouwen en meer aanvullend handelen in plaats van regulerend handelen. De rol van de overheid verandert: van regisserende overheid naar faciliterende overheid.

- (Buurt)verenigingen en dorpsraden vervullen hier spilfuncties. De gemeente faciliteert.
- Het CDA wil jongeren actief betrekken bij de samenleving. Het CDA wil dat de gemeente budget vrijmaakt om de maatschappelijke stage te steunen.
- Het CDA wenst dat de naturalisatiedag waarop nieuwe inwoners van de gemeente de Nederlandse nationaliteit krijgen wordt uitgebreid met een gemeentelijke "burgerschapdag" voor jongeren die achttien jaar zijn geworden.
- Voor een goede en succesvolle inburgering van nieuwkomers is goed onderwijs in de Nederlandse taal een voorwaarde. Vergunninghouders volgen zo snel mogelijk onderwijs en worden in contact gebracht met het vrijwilligerswerk.
- Met behulp van "maatjes" (vrijwilligers) kunnen de nieuwe Nederlanders snel hun plek vinden in de Laarbeekse samenleving.
- De gemeente Laarbeek heeft de taak om vergunninghouders woonruimte te verschaffen. Maar ze houdt daarbij rekening met de knelpunten in de woningvoorziening voor eigen burgers.

- De gemeente voorziet de vergunninghouders van de noodzakelijke middelen, maar het CDA vindt wel dat dit zoveel mogelijk in natura gebeurt en zo min mogelijk in geld. Zo lekken financiële middelen die voor een goede start in Nederland zijn bedoeld, niet weg.
- De gemeente spant zich in om vergunninghouders zo snel mogelijk toe te leiden naar werk. Het CDA is van mening dat dit bevorderlijk is voor de financiële zelfstandigheid, het arbeidsritme en de integratie.

Bestuurlijke nabijheid en democratie

Gemeenten hebben de afgelopen jaren veel nieuwe taken gekregen, die in het verleden door het rijk werden uitgevoerd. Dat is gebeurd bij het sociaal domein en dat zal ook gaan gebeuren bij de komende Omgevingswet. Daarnaast wordt er van de inwoners, de bedrijven en de verenigingen gevraagd zelf een bijdrage te leveren aan de samenleving, zelf initiatieven te ontplooiën. De lokale overheid treedt terug, zoals dat heet. Een en ander betekent ook dat de rol van de ambtenaren, raadsleden en bestuurders verandert. Zij moeten op deze nieuwe dynamiek inspelen.

Om de vaak ingewikkelde taken, bijvoorbeeld de jeugd- en ouderenzorg, aan te kunnen is het goed om de expertise te bundelen. Dus met anderen samen te werken.

Sommige taakgebieden overschrijden de gemeentegrenzen, taken zoals mobiliteit, arbeidsmarkt en milieu. Dan is het zeker geboden met andere bestuurlijke partners samen te werken. De samenwerkingsverbanden waarin Laarbeek participeert zijn genoemd in het document “Samen daadkrachtig en energiek naar 2030”.

Gemeentelijke overheid: samenwerking geen fusie

Het CDA Laarbeek vindt dat de burger het best gediend is wanneer we als gemeente zelfstandig blijven. Fusie met andere gemeenten is niet aan de orde. Door samenwerkingsverbanden aan te gaan kunnen “overstijgende problemen” worden aangepakt en opgelost.

Het CDA Laarbeek sluit zich volmondig aan bij de conclusie uit genoemd rapport. Aldus samengevat: “Laarbeek staat voor nabijheid. De belangrijkste schaal is lokaal: dichtbij inwoners, verenigingen en bedrijfsleven – de kracht van de Laarbeekse samenleving. Laarbeek ziet samenwerken als integraal onderdeel van het handelen: ‘naar buiten’ alert sturend op haar samenwerkingen; ‘naar binnen’ in bewuste rolneming naar de eigen samenleving. Goedschaligheid is de norm: zelf schakelen op de schaal die past bij de opgave”.

Het gemeentehuis, gezien vanaf de muziektuin

2. Sterke samenleving

Wij willen de komende jaren blijven werken aan sterke buurten, wijken, kernen en dorpen; aan een samenleving waar alle mensen zich veilig en thuis voelen, omdat ze weten dat er altijd iemand is die naar hen omkijkt. Niemand staat er alleen voor. Een sterke samenleving van betrokken gemeenschappen is gebouwd op saamhorigheid en gedeelde verantwoordelijkheid, en geeft mensen directe invloed op hun eigen leefomgeving. De plaatselijke overheid is bovenal dienstbaar aan inwoners, bedrijven en organisaties. Een sterke samenleving laat meer ruimte voor eigen keuzes. Dat betekent minder regels van bovenaf en meer zeggenschap voor inwoners zelf.

Samenlevingsgericht werken

De samenleving staat centraal, niet de overheid. Initiatieven komen uit de samenleving. Daar worden kansen en mogelijkheden geformuleerd; bijvoorbeeld via Dorpsraden of ondernemersverenigingen. De gemeentelijke overheid is daarin dienstbaar, ze geeft ruimte aan die initiatieven. De gemeente is er voor de inwoners en niet andersom. Het CDA Laarbeek benadrukt de volgende aandachtspunten met betrekking tot de dienstverlening door de gemeente.

Dienstverlening door gemeente

- Er moet een makkelijk bereikbaar gemeenteloket zijn met de mogelijkheid van avondopenstelling. Het moet altijd mogelijk zijn om persoonlijk en telefonisch contact te hebben.
- De mogelijkheden binnen de internettechnologie worden beter benut om te komen tot steeds meer op maat gesneden persoonlijke online dienstverlening.
- De gemeentelijke informatievoorziening dient zoveel mogelijk doelgroepengericht te zijn. Dat wil zeggen er zijn specifieke aanspreekpunten voor ondernemers, verenigingen, ouderen, zorgvragers etc.
- Er wordt zorgvuldig met klachten van inwoners omgegaan. Er is een klachtencommissie en de klachtenprocedures zijn helder voor de burger.
- De prijzen voor overheidsdiensten (leges) zijn maximaal kostendekkend. We willen ze in elk geval zo laag mogelijk houden.
- Het gemeentehuis dient een 'huis van de gemeente' te zijn. Tijdens en na de kantooruren zijn er mogelijkheden voor openbare ontmoetingen die het voor mensen aantrekkelijk maken om elkaar te treffen, te praten en ideeën uit te wisselen. Dan is de gemeente een natuurlijke bondgenoot van zijn inwoners.
- Wij willen dat inwoners en verenigingen de mogelijkheid krijgen om de uitvoering van een collectieve voorziening van de gemeente over te nemen. Dat kan bijvoorbeeld gaan om het onderhoud van een park in de buurt, het beheer van sportvelden door de club of zorg voor ouderen.

Meedoen, participeren

Het CDA Laarbeek vindt dat de gemeente in overleg met betrokkenen een participatieplan dient te maken. In dat plan moet duidelijk naar voren komen op welke terreinen participatie kan plaatsvinden, hoe ver de gemeente wil gaan met nieuwe invullingen van de lokale democratie. Hierin moet worden aangegeven bij welke projecten of onderwerpen de burgers worden betrokken en hoe? Voor de burger

moet duidelijk zijn welke initiatieven worden gesubsidieerd en hoeveel subsidie beschikbaar is. De burger moet weten wat hij kan verwachten. Duidelijkheid en openheid zijn essentieel voor de betrokkenheid van de burgers. Een goed voorbeeld van participatie zagen we in september bij het buurtschap Kuiperstraat, Nieuwstraat, de Klumper. Bewoners, gemeente en (particuliere) sponsors realiseerden op het voormalige terrein van basisschool De Fonteyn gezamenlijk een ontmoetingsplaats: een openlucht trefcentrum voor kinderen, ouderen en gehandicapten. Het dient verschillende doelen: bevorderen van beweging; doorbreken van eenzaamheid, het stimuleren van sport en spel en kinderopvang. De plek is een verbinding tussen generaties. Een geweldig initiatief en goed uitgevoerd.

Voorbeeld van goede burgerparticipatie. Opening ontmoetingsplek De Kuiperij in Lieshout

Verenigingen en vrijwilligers

Verenigingen zijn de motor van de lokale samenleving en de vrijwilligers zijn de noodzakelijke smeerolie die de motor draaiende houdt; onmisbaar voor de leefbaarheid in de dorpen.

We zien steeds vaker dat vrijwilligers publieke taken overnemen en nieuwe vormen bedenken van dienstverlening voor de gemeenschap. Deze positieve ontwikkeling verdient ondersteuning door bijvoorbeeld onnodige regels te schrappen. De gemeente kan en moet veel doen om het vrijwilligerswerk makkelijker en leuker te maken.

Het CDA Laarbeek pleit er nadrukkelijk voor dat niet wordt bezuinigd op het vrijwilligerswerk.

- Wij willen de regels voor onkostenvergoedingen van vrijwilligers, waar van toepassing, versoepelen en de administratieve lasten verminderen.
- Wij willen dat er kritisch wordt gekeken naar vergunningverlening: is het vereisen van bepaalde vergunningen wel echt nodig? Wij streven naar een goede verhouding tussen noodzakelijk veiligheidseisen en het verminderen van de hoge regeldruk voor organisatoren.
- Bestuurlijk verantwoordelijke vrijwilligers lopen risico's. Bij evenementen kunnen verwondingen optreden, er kan brand uitbreken of beschadigingen aan eigen of andere spullen zijn aan de orde. Het CDA Laarbeek vraagt het gemeentebestuur in dit verband om (her)ijking van de vrijwilligersverzekering.
- Wij wensen een 'verenigingssteunpunt' te realiseren: Een plaats waar verenigingen terecht kunnen met vragen en waar ze hulp kunnen krijgen bij het aanvragen van facilitaire ondersteuning.
- Deskundigheidsbevordering. De gemeente stimuleert en verzorgt of laat verzorgen specifieke opleidingen voor vrijwilligers. Ze zorgt dat er netwerken ontstaan waar vrijwilligers ervaring en kennis kunnen uitwisselen. Het verenigingssteunpunt zou daarin een rol kunnen spelen.
- Wij willen verenigingen stimuleren om gebruik te maken van hun 'recht om uit te dagen'

bijvoorbeeld op het gebied van onderhoud aan gebouwen en velden. De gemeente kan dat bereiken door de zelfwerkzaamheid te belonen.

- Tekort aan bestuurders-vrijwilligers kan mogelijk worden opgevangen door omniverenigingen te bevorderen. Bij een omnivereniging zijn de bestuursactiviteiten van verschillende verenigingen bijeengebracht in een overkoepelend bestuursorgaan, bijvoorbeeld de administratie, de financiën, de organisatie en fiscale zaken. Op individueel clubniveau beperken de vrijwilligers zich dan met de wezenlijk uitvoerende taken, bijvoorbeeld met het geven van dansles of zangles, het dirigeren van het orkest, het trainen van de voetballers.

Bijeenkomst over vrijwilligerswerk in kasteel Croy: bij de vertegenwoordigers van verenigingen om input vragen.

Bewegen voor leefbaarheid en welzijn

Bewegen is heel belangrijk, niet alleen als ontspanning maar ook als voorwaarde voor een gezond leven. Dat kan individueel, maar het gebeurt ook vaak samen, bij teamsporten bijvoorbeeld. Samen sporten heeft een sociale functie, het traint de vaardigheid van met elkaar omgaan en voorkomt vaak eenzaamheid.

Laarbeek prijst zich gelukkig met de goede (sport) accommodaties die door de jaren heen zijn gerealiseerd. Maar er blijven belangrijke punten van aandacht waar we de komende jaren aan moeten werken.

Het CDA Laarbeek benadrukt in dit verband de volgende thema's.

- De sportfaciliteiten moeten goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- De gemeente kan 'spelen in het groen' vastleggen als ruimtelijke functie. Speelplekken met als functie bewegen en ontmoeten voor jong en oud. Collectieve oplossingen die inwoners bedenken om beter voor elkaar te kunnen zorgen, dient de gemeente te ondersteunen; bijvoorbeeld het neerzetten van bankjes waar ouderen kunnen uitrusten.
- Initiatieven die ertoe leiden dat de openbare ruimte 'beweegvriendelijk' wordt ingericht dienen door de gemeente te worden gestimuleerd, bijvoorbeeld de aanleg van wandelpaden of bewegingstuinen of andere mogelijkheden tot buitenfitness.
- Naast sport en bewegen is gezonde voeding een belangrijke pijler in de preventieve gezondheidszorg. Gezonde voeding draagt bij aan het voorkomen van overgewicht. De gemeente

kan hieraan een bijdrage leveren door het promoten van gezonde (sport)kantines en het (laten) geven van voorlichting op scholen.

- Fietsen is gezond en bovendien milieuvriendelijk. Het CDA Laarbeek constateert dat er in onze gemeente nog vele fietspaden voor verbetering vatbaar zijn. bijvoorbeeld op de Herendijk tussen Lieshout en Beek en Donk en langs de Zuid-Willemsvaart achter de Groene Long. En op plaatsen waar dat is gewenst zijn er geen of gebrekkige fietsenstallingen (bij de Bavaria rotonde). Wij vinden dat de gemeente een hoge prioriteit moet geven aan verbetering van de voorzieningen voor de fietsers.

Rommelige 'fietsenstalling' bij de Bavaria rotonde.

Bereikbaarheid

Goede af- en aanvoeraders van en naar Laarbeek zijn essentieel voor een sterke samenleving; economisch en sociaal een noodzaak. Als onderdeel van de krachtige en technisch hoogwaardige metropoolregio Eindhoven, maar ook als onderdeel van Oost-Brabant met sterke agrosectoren zijn goede verbindingen onmisbaar. De aan- en afvoer van grondstoffen en eindproducten, van leveranciers, klanten, werknemers en scholieren vraagt om een adequaat wegennet. In onze regio overstijgt de economische groei het landsgemiddelde. Dat valt ook te verwachten van de verkeerstoename in de komende jaren.

Het gaat om goede verbindingen van en naar Laarbeek en haar omgeving, maar ook om goede verbindingen door Laarbeek heen. Beide zijn van belang en verdienen wat het CDA betreft een hoge prioriteit.

Voor de Noordzuid verbinding van Veghel naar Asten, de N279, wordt renovatie beoogd van het wegennet en verbetering van de knooppunten, maar de weg blijft tweemaal één rijstrook. Het CDA had graag gezien dat er tweemaal twee rijstroken werden gerealiseerd of tenminste dat het te verwachten effect van die variant zou worden onderzocht. Maar de provincie wijst dit voorstel af.

Volgens het CDA verbetert een tweemaal tweebaans weg niet alleen de verkeersstroom van noord naar zuid. Maar de weg heeft ook een aanzuigende werking op het verkeer binnendoor, waardoor minder interlokaal verkeer gebruik maakt van de route die door de dorpen gaat. Naar verwachting zou dat de verkeersstroom van Gemert, via Lieshout en Nuenen naar Eindhoven over de N615, verminderen. Dat zou het bekende knelpunt bij de Beekse Brug sterk reduceren.

Intussen wordt de N615 op korte termijn aangepast. Van belang zijn:

- veilige oversteekplaatsen;
- verbetering (bredere) fietspaden;
- mensen stimuleren om meer gebruik te maken van fiets en openbaar vervoer;
- goede weg- en fietspad-verlichting;
- geschikte opstapplaatsen voor openbaar vervoer, aangepast aan mensen met een beperking;
- verbetering wegdek, onder meer met fluisterasfalt;
- meer capaciteit van fietsenstallingen.

Ten aanzien van de verwachte omleidingen bij Dierdonk is het CDA kritisch. De verkeerstechnische noodzaak hiervan is niet aangetoond. De gevolgen hiervan voor de omgeving Heikant zullen we goed in de gaten houden.

Bereikbaarheid gaat hand in hand met veiligheid en leefbaarheid. Het CDA is daarom voorvechter van veilige verkeerssituaties nabij maatschappelijke locaties zoals scholen en sportclubs. Dat betekent:

- zorgen voor overzichtelijke oversteekplaatsen. Bekend is bijvoorbeeld de gevaarlijke oversteekplaats in de nabijheid van het Spartaterrein in Beek en Donk . Dat verdient aandacht;
- aandacht ook voor voldoende verkeersbrigadiers bij scholen;
- aandacht voor snelheids-verlagende maatregelen, voldoende verlichting en parkeervoorzieningen;
- het voorkomen resp. oplossen van ongewenste sluiproutes;
- algemeen: Gevaarlijke kruis- en knooppunten zijn onder meer 't Hof- Deense Hoek-Hoofakker in Lieshout; enkele punten aan de Bosscheweg Beek en Donk; Bakelseweg – Kanaaldijk Aarle-Rixtel; Lieshoutse weg, Mgr. Verhagenstraat, Oranjelaan in Beek en Donk; de Sonseweg in Lieshout. Deze punten vragen om een verkeerstechnische aanpak. Maar soms ook zijn gedragsveranderingen van de burger vereist, namelijk in die gevallen waar gebruik van smartphones en navigatie de grote oorzaak van noodlottige ongevallen zijn. Strenger beleid in overleg met politie is hier gewenst.
- Het gebruik van elektrische fietsen neemt fors toe. Dat is positief, het is een duurzame manier van vervoer. Maar tegelijk is hier ook de veiligheid in het geding. Het verhoogt de noodzaak tot goed onderhouden en veilige fietspaden en wellicht snelfietsroutes.

Voldoende goede en betaalbare woningen

Voor mensen is wonen iets essentieels, zowel de woning als de leefomgeving. De woonwensen van inwoners moeten centraal staan bij het woonbeleid.

Er gebeurt veel in Laarbeek, er wordt en er is veel en gevarieerd gebouwd in de kernen Beek en Donk, Mariahout en Lieshout. We noemen de Beekse Akkers, de Hoge Regt, d'n Hoge Suute, Nieuwenhof.

Bouwactiviteiten in 'De Hoge Regt' in Beek en Donk en 'D'n Hoge Suute' in Mariahout.

Er is gestreefd naar een bouwvaria van huur- en koopwoningen; rijtjeswoningen, twee onder een kap en vrijstaande woningen. Aarle-Rixtel blijft wat achter. Dat verdient zeker aandacht.

Indien inbreiding (= invoeging binnen de bebouwde kom) in Aarle-Rixtel voor medio 2018 onvoldoende perspectief biedt, moet in 2018 bij de provincie een uitbreidingslocatie worden verkend.

In navolging van de locatiestudie in Aarle-Rixtel naar geschikte inbreidingslocaties kan dit onderzoek ook in de andere kernen van Laarbeek uitgevoerd worden.

De inbreidingslocaties zouden geschikt gemaakt kunnen worden voor seniorenhuisvesting zoals bijvoorbeeld voor C.P.O. -projecten (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap).

Voor het CDA moet het woonbeleid gericht zijn op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Dan gaat het om duurzame woningen, over woningen die aansluiten bij woonwensen en woningen die bestendig zijn voor verschillende levensfasen.

Het CDA vindt dat de Woonvisie van de gemeente zich dient te richten op de middellange en lange termijn, een scope van vier jaar is niet toereikend gezien de grote demografische veranderingen die zich naar verwachting gaan voordoen. We denken daarbij bijvoorbeeld aan de sterke vergrijzing waardoor bij ouderen andere woonwensen gaan ontstaan.

Het is belangrijk te weten hoe de bevolking zich ontwikkelt, verdeeld naar: ouderen, jongeren, alleenstaanden, gezinnen, migranten, naar inkomenscategorieën etc. Verschillende doelgroepen hebben namelijk verschillende woonwensen.

Het CDA dringt er bij de gemeente op aan om in de Woonvisie sterk te betrekken de demografische ontwikkelingen in de komende tien á vijftien jaar. Dan kan men hierop met het woningaanbod inspelen. Een spreiding van het woonaanbod over de vier dorpskernen is een factor die hier meespeelt, omdat de woonvraag per dorpskern kan verschillen.

Het CDA stimuleert de gemeente en woningcorporaties om te gaan experimenteren met vernieuwde woonvormen waarbij arbeid, wonen en zorg worden gecombineerd ter versterking van de participatie samenleving.

Ouderen zullen langer in hun eigen woning blijven wonen. Meer leeftijdsbestendige woningen zijn daarom wenselijk. En de zorg moet daarop aangepast worden. In dit verband is domotica een trend die steeds meer ingang vindt. Dat wil zeggen: gebruik maken van huisautomatisering voor een betere kwaliteit van wonen en leven. In huis aanbrengen van systemen voor communicatie, verlichting, sanitair en veiligheid behoren daar bijvoorbeeld toe. Het CDA vindt dat de gemeente hier een belangrijke voorlichtende functie heeft. In hoofdstuk 4 komt het thema 'wonen en zorg' terug.

De uitbreidingsplannen dient men breed op te zetten met aandacht voor groen, speel- en recreatievoorzieningen. Dat is voor de leefbaarheid in wijken en kernen essentieel.

Leefbaarheid heeft ook te maken met orde en netheid in de woonomgeving, een aantrekkelijk straatbeeld, opgeruimde pleinen en paden en groen dat wordt bijgehouden. Deze zaken zijn niet alleen een zorg voor de gemeente maar een thema voor alle burgers.

3. Familie en gezin

Families vormen het fundament van de samenleving. Ze vormen het startpunt van ons leven waar we, als het goed is, in geborgenheid mogen opgroeien. In al die gezinnen en families worden normen en waarden overgedragen, leren we samenleven. We ontvangen en geven er liefde, toewijding en inzet. In tijden van tegenslag is familie vaak de plek waar we bescherming en ondersteuning vinden.

Families en gezinnen zijn van grote waarde en verdienen erkenning en waardering voor de rol die ze spelen.

Door allerlei omstandigheden zien we wel meer samengestelde gezinnen of vaders en moeders die hun kinderen alleen opvoeden. In veel gezinnen nemen ook andere familieleden een belangrijke rol in: opa's en oma's die oppassen of een tante die in lastige tijden bijspringt. De zorg in Nederland zou ondenkbaar zijn zonder de inzet, liefde en aandacht van deze mantelzorgers. Wij hebben daar grote waardering voor en voelen het als een plicht om hun zorg te ondersteunen en te vergemakkelijken.

Scheiding en pleegzorg

Soms blijven ouders niet bij elkaar. Dat is ingrijpend, vooral voor kinderen. En zeker voor die kinderen die een vechtscheiding meemaken. In sommige gemeenten is de helft van alle jeugdhulpvragen gerelateerd aan vechtscheidingen.

-Het CDA komt op voor deze kinderen. Ouders moeten terecht kunnen bij de gemeente voor hulp en advies. Wij bepleiten de mogelijkheid van opvoedondersteuning.

Kwetsbare kinderen krijgen soms de kans om in pleeggezinnen op adem te komen of zelfs een nieuw thuis te vinden. We zien dat veel pleegouders moeite hebben om alle kosten van hun pleegkind te dragen met de vergoeding die ze ontvangen. Goede begeleiding is dan niet goed mogelijk.

-Het CDA wil tenminste een keer per jaar specifieke aandacht voor pleeggezinnen, bijvoorbeeld tijdens de jaarlijkse week voor de pleegzorg.

-Wij bepleiten een reële vergoeding voor de kosten die pleegouders moeten maken.

-Soms kan een pleegkind terug naar de biologische ouders en dan blijkt dat het toch weer mis gaat. Wij bepleiten dat dit kind dan bij voorrang, indien mogelijk, wordt teruggeplaatst in het gezin waar het eerder al thuis was.

Andere sociale verbanden

Buurten

De buurt waar kinderen opgroeien is erg belangrijk. Ieder kind verdient een veilige en uitdagende leefomgeving waarin het kan spelen, veilig kan opgroeien en zich kan ontplooien.

Een goede inrichting van de openbare ruimte die buiten spelen mogelijk en aantrekkelijk maakt is dus heel belangrijk. Schoolpleinen, sportveldjes en speelplaatsen spelen daarin een rol.

Voor de kinderen moeten er veilige routes en oversteekplaatsen zijn.

Het CDA vindt dat burgerinitiatieven op het gebied van spelbegeleiding, zoals speelotheken, speeltuinen, scouting, kindervakantiewerk door de gemeente moeten worden gestimuleerd en ondersteund.

Onderwijs

Laarbeek is de komende decennia verzekerd van eigentijdse, moderne schoolgebouwen, die in aantrekkelijke voorzieningencusters gehuisvest zijn. Dat biedt de kinderen en ouders vele mogelijkheden. De multifunctionele schoolgebouwen die in Laarbeek vaak gekoppeld zijn aan buurtcentra, bieden ruime mogelijkheden voor allerlei maatschappelijke doeleinden. Na reguliere

sluitingstijd kan men de schoolgebouwen gebruiken voor onderwijs en cursussen voor senioren of voor taallessen aan allochtonen; schoolpleinen voor buitenevenementen in de wijk of de buurt.

Kindcentrum De Raagten in Beek en Donk

Goed onderwijs biedt alle kinderen en jongeren de kans om hun talenten te ontwikkelen en om uit te groeien tot volwaardige en betrokken inwoners.

De invloed van de gemeente op de inhoud van het onderwijs is echter beperkt. Maar er zijn wel randvoorwaardelijke zaken die we als CDA willen benadrukken. We dagen de gemeente daartoe uit.

- Het is belangrijk dat schoolgebouwen fris zijn, een goed binnenklimaat hebben en energieneutraal zijn of dat spoedig worden.
- De omgeving in de nabijheid van scholen dient veilig te zijn. Te denken valt aan snelheidsbeperkingen voor het verkeer, voldoende oversteekplaatsen, veilig en toegankelijk openbaar vervoer. Dat is eerder al in een ander verband naar voren gebracht.
- Soms lijden de schoolprestaties van kinderen onder de beperkte financiële ruimte van thuis. Het CDA vindt dat er aandacht en steun moet uitgaan naar organisaties die dan helpen, zoals de Stichting Leergeld.
- Het CDA Laarbeek is grote voorstander van de maatschappelijke stage in het middelbaar onderwijs. Jonge mensen blijven daardoor in contact met de verschillende groeperingen in de lokale samenleving. Ze leren solidair te zijn en beseffen het grote belang van het onmisbare vrijwilligerswerk.
- We bepleiten dat gemeente, jeugdhulpinstellingen en onderwijs nauw samenwerken met als doel problemen bij de jeugd tijdig te onderkennen en beter nog om in het voortraject preventieprojecten te ontwikkelen. Want voorkomen is beter dan genezen.
- Lezen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Dat gebeurt op school, maar ook daarbuiten. Het CDA vindt het belangrijk dat scholen, bibliotheken en gemeente samenwerken om het lezen te stimuleren. Maar ook over hoe om te gaan met de verdergaande mogelijkheden van digitalisering, waardoor het geschreven tastbare boek op de achtergrond raakt.

Verenigingen

Verenigingen met al hun vrijwilligers zijn de motor van de samenleving. Het is al eerder gezegd. In verenigingen leren jongeren dat sport of muziek leuk is, ze leren samenwerken, omgaan met teleurstellingen, de handen uit de mouwen steken, respect te hebben voor gezag en mede verantwoordelijkheid dragen, bijvoorbeeld voor het onderhoud van instrumenten of het schoonhouden

van de kantine.

Verenigingen zijn complementair aan onderwijs, buurt en gezin. Het zijn alle sociale verbanden waarin kinderen en jongeren gevormd worden en zichzelf kunnen vormen.

We moeten voorkomen dat kinderen als gevolg van een armoedesituatie van allerlei activiteiten worden buitengesloten. Ouders voor wie het lidmaatschap te duur is worden ondersteund. Of de gemeente doet dat zelf ofwel ze stimuleert (lokale) particuliere charitatieve fondsen daartoe.

Lokale toegang tot jeugdzorg

Belangrijk is dat de toegang tot zorg zo is georganiseerd dat jongeren op het juiste moment naar de meest adequate zorg worden geleid: dus 'licht' waar het kan en 'zwaar' waar het moet. Wij vinden dat het niet uit moet maken onder welke wet het valt. De scheidslijn WMO en jeugdzorg geeft in de praktijk problemen. Het CDA vindt dat er een betere overgang moet zijn tussen de verschillende vormen van zorg en de financiering daarvan.

Daarin kan de gemeente jongeren en hun familie duidelijk en op tijd begeleiden.

Vaak gaat maar de helft van alle verwijzingen naar jeugdhulp via de lokale toegang. Ook huisartsen, kinderartsen, en voogdij-instellingen vormen een toegangspunt tot de jeugdzorg. Het is belangrijk om als gemeente te investeren in de relaties met deze verwijzers en om ook samen met hen te werken aan een transformatie van de jeugdzorg.

Vanuit de welzijnsorganisatie VIERBINDEN is er intensief contact met het jeugd- en jongerenwerk in Laarbeek. Het CDA wil de jeugd alle ruimte en kansen geven zodat hun creativiteit wordt aangewend om elkaar te ontmoeten en elkaar te leren kennen. Cendra en Oja in Aarle-Rixtel, & RG-teens in Lieshout en Ymmas in Mariahout zijn goede voorbeelden.

4. Zorg voor elkaar

Mens zijn met de mensen

Het CDA Laarbeek streeft naar een samenleving waar mensen zoveel als mogelijk mee kunnen doen ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. Het CDA Laarbeek zet in op de versterking van de samenleving in de vier kernen van onze gemeente. Gelukkig is er al een goede sociale verbondenheid door inzet van vele vrijwilligers, mantelzorgers en professionals. De verbinding met elkaar in een hecht netwerk dat er voor kan zorgen dat mensen die het nodig hebben worden ondersteund op een wijze die bij hen past, verdiend meer aandacht.

Eigen verantwoordelijkheid, eigen regie en solidariteit zijn uitgangspunten van het beleid dat het CDA Laarbeek voor ogen heeft. Daarom willen wij er voor waken dat we in de gemeente allerlei nieuwe regels gaan vastleggen die maatschappelijke problemen niet écht gaan oplossen.

Wij streven naar vereenvoudiging van overmatige bureaucratie door de mens centraal te stellen en niet de regels.

Preventie

Voorkomen is beter dan genezen. In onze gemeente zijn al veel investeringen gedaan in welzijn, cultuur en sport. Met een gezonde geest in een gezond lichaam voelen mensen zich prettig en kan men actief blijven en een aangenaam leven leiden. Tevens wordt dan voorkomen dat mensen onnodig een beroep doen op de zorg. Dat wil zeggen, de zorg was niet nodig geweest als men gezond had geleefd.

Het CDA Laarbeek wil daarom blijvend investeren in preventie door:

- het actief houden van de gezondheidsrace;
- het stimuleren dat een gezonde leefstijl ook in de kantines van de sportverenigingen en scholen. Op deze wijze worden de activiteiten van de gezondheidsrace voortgezet. Het aanbieden van gezonde producten hoort bij een gezonde leefstijl en voorkomt overgewicht.

Persoonlijke kracht

In de Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) is the right to challenge, het recht om uit te dagen, opgenomen. Het werd in hoofdstuk 1 en 2 ook al genoemd. Inwoners krijgen hiermee de gelegenheid zelf in actie te komen om zaken die zij belangrijk vinden aan te pakken. In onze gemeente is de gezondheidsrace daar een voorbeeld van.

Ook het organiseren van zorg, zoals de zorgcoöperatie "Tot uw Dienst" dat in onze gemeente doet, biedt een goed toekomst perspectief omdat het eigenaarschap en eigen regie de basis is van deze organisatie.

De dorpsraden in de vier kernen van Laarbeek zijn het levendige voorbeeld van actieve inwoners die zich richten op het leefbaar houden van hun dorp.

Het CDA Laarbeek wil deze ontwikkeling die door actieve inwoners wordt opgepakt stimuleren door;

- het faciliteren van actieve inwoners en organisaties zodat zij hun doelstellingen kunnen waarmaken;
- aan nieuwe initiatieven die door inwoners worden opgepakt, kansen te bieden door deze te faciliteren.

Passende voorzieningen

De gemeente Laarbeek heeft een hoog voorzieningen niveau zoals de dorpshuizen, sportaccommodaties en verenigingsgebouwen voor de jeugd.

Ook het Openbaar Vervoer en de inzet van de buurtbus zijn over het algemeen goed toegankelijk.

Bij passende voorzieningen hoort ook passende woonruimte. Door de decentralisatie van taken van de Rijksoverheid naar de gemeenten moeten mensen langer thuis wonen. De gemeente Laarbeek maakt daarom met de woningstichting gerichte prestatieafspraken over de hoeveelheid en de kwaliteit van het woningaanbod.

Het CDA Laarbeek wil het huidige voorzieningen niveau handhaven en daar waar nodig passend maken door:

- voldoende geschikte en betaalbare woningen beschikbaar te krijgen voor senioren en mensen met een beperking.
- wonen en zorg voor senioren en mensen met een beperking in de directe omgeving, zoals mantelzorgwoningen, te stimuleren.
- het vervoer voor leerlingen, senioren en mensen met een beperking toegankelijk te houden.

Omzien naar elkaar

Zorg heb je nodig als je ziek bent of leeft met een beperking. Het is belangrijk dat de zorg in de eigen omgeving beschikbaar is als je die nodig hebt. Het CDA Laarbeek wil de zorg dicht bij huis toegankelijk en beschikbaar houden zodat mensen de regie over hun eigen leven zo lang als mogelijk in eigen hand kunnen houden. In elke kern van de gemeente Laarbeek is hiervoor een team zorg en welzijn beschikbaar die de toegang tot de zorg regelt. Om de bekendheid hiervan te vergroten zal hierin permanent geïnvesteerd moeten worden.

Ook vele vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties zijn beschikbaar voor de nodige hand- en spandiensten om de mensen die dat nodig hebben te ondersteunen. Op www.Laarbeekvoorelkaar.nl komen vraag naar en aanbod van (vrijwilligers)diensten bij elkaar.

Eenzaamheid is een groeiend probleem in onze samenleving. Door de stijgende levensverwachting van senioren en het wegvallen van hun familie en vrienden en door de afnemende mobiliteit vraagt dit extra aandacht.

Het CDA Laarbeek wil de zorg in de eigen omgeving handhaven en waar nodig verbeteren door:

- de draaglast en de draagkracht van de mantelzorger in evenwicht te brengen door voldoende professionele ondersteuning;
- door het mogelijk te maken dat mantelzorgers even op adem kunnen komen door gebruik te maken van de dagbesteding en logeermogelijkheden voor de partner of familielid waarvoor men zorgt (men noemt dat respijtzorg) ;
- stimuleren dat senioren en kinderen met elkaar het gesprek aangaan over contact mogelijkheden en hulpvragen;
- stimuleren dat jonge senioren hun kennis en kunde en talenten beschikbaar stellen voor de gemeenschap.
- stimuleren dat jongeren ouderen helpen bij klussen en samen activiteiten ondernemen.

De onmisbare mantelzorger

**EN WIE VRAAGT
DE MANTELZORGER
HOE HET
MET HEM GAAT**

Loesje

Senioren

In de gemeente Laarbeek zijn vier seniorenverenigingen, KBO's, actief die op Laarbeek niveau samenwerken in de Stichting Seniorenraad Laarbeek.

De vergrijzing van de bevolking heeft gevolgen voor het gemeentelijk zorgbeleid. De gevolgen van de vergrijzing op het gebied van wonen, welzijn en zorg zullen door de gemeente goed in kaart gebracht moeten worden.

Het overleg tussen de seniorenverenigingen en de gemeente is hiervoor van grote betekenis.

Innovaties kunnen de kwaliteit van zorg aanzienlijk verbeteren. Om de geneeskundige en technologische vooruitgang goed te kunnen benutten, moet er geïnvesteerd worden in innovatie.

Het CDA Laarbeek erkent de positie van de seniorenverenigingen en wil hen actief blijven betrekken bij het te voeren beleid door:

- samen met de gemeente vernieuwende ideeën tot uitvoering brengen;
- het gebruik van technologische middelen die de gezondheid ondersteunen onder de aandacht van de senioren brengen door informatie en voorlichting over het gebruik van deze middelen (e-Health). Jongeren kunnen senioren hierbij van dienst zijn.

Jubileumviering KBO Lieshout

Eigen bijdragen

Uitgangspunt voor het CDA Laarbeek is dat de voorzieningen voor iedereen toegankelijk blijven. De beschikbare budgetten zijn beperkt en moeten bij de mensen terecht komen die de ondersteuning het hardste nodig hebben.

De eigen bijdragen kunnen een rem vormen om een beroep te doen op ondersteuning.

Het CDA Laarbeek wil dat iedereen de zorg krijgt die hij of zij nodig heeft.

Het CDA heeft in het bijzonder de mensen op het oog met de laagste inkomens.

Het CDA Laarbeek wil deze mensen tegemoet komen door:

- het afschaffen van de eigen bijdrage voor de mensen met een minimum inkomen;
- een inkomensstaffel maken voor de eigen bijdrage zodat mensen die net boven de minimum grens zitten niet onevenredig worden belast;
- gezien de positieve ervaringen een blijvende voorziening maken van de "supersociaal bus", een soort rijdende voedselbank voor de minst bedeelden in onze samenleving.

Supersociaal bus Laarbeek: de proef moet blijvend worden.

Werk en participatie

Met de participatiewet zijn gemeenten meer verantwoordelijk gemaakt voor het toe-leiden naar werk. Werk is belangrijk voor inkomen, zelfontplooiing en sociale contacten.

Hier ligt een grote opgave voor de gemeente om samen met werkgevers, UWV, onderwijs, Senzer, en andere organisaties inspanningen te doen om belemmeringen weg te nemen.

Het CDA Laarbeek wil voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen en wil daarom:

- extra aandacht voor beschut werk;
- zorgdragen voor een goede aansluiting van jongeren die uit het onderwijs komen naar de arbeidsmarkt;
- afspraken maken met onder andere werkgeversorganisatie VIER in Laarbeek over stageplaatsen en banen.

De financiering van de zorg

De gemeenten hebben de afgelopen jaren extra taken erbij gekregen op het terrein van (jeugd)zorg en werk, met forse bezuinigingen. De opgave voor de gemeenten is om zorg te leveren voor het geld dat ze daarvoor krijgt. Voor het CDA Laarbeek geldt als uitgangspunt dat het Rijksgeld voor de zorg ook naar de zorg gaat.

Om tot doelmatige besteding van de budgetten te komen is samenwerking gezocht met de Peelgemeenten. De inkoop van zorg en de uitvoering van de daarmee samenhangende wetgeving is uitbesteed aan de uitvoeringorganisatie van de Peelgemeenten.

Het CDA Laarbeek ziet dat daarmee de bureaucratie is toegenomen in plaats van afgenomen.

De gemeenteraad van Laarbeek is op afstand gezet door deze samenwerking en door de complexiteit van de regelgeving.

Het CDA Laarbeek is niet tegen samenwerking met andere gemeenten. Integendeel, het juicht de samenwerking toe, maar is wel tegen de toenemende bureaucratie en geringe invloed van de gemeenteraad op de besteding van de budgetten.

Het CDA Laarbeek wil daarom bereiken dat:

- inwoners die daarvoor in aanmerking komen zelf meer te zeggen krijgen over de besteding van hun budget door het invoeren van een voucher systeem. Hiermee kunnen mensen zelf hun zorg inkopen bij de gecontracteerde aanbieders;
- onnodige betutteling van de overheid door overmatige controle en beheersing in de zogenoemde zorgplannen, zoals bijv. bij de huishoudelijke ondersteuning, wordt afgeschaft.

5. Duurzame economie

Een duurzame economie betekent dat mensen moeten kunnen profiteren van een goed economisch klimaat. Iedereen profiteert mee van het werk dat we samen verzetten. Ondernemers krijgen de ruimte, maar er wordt ook rekening gehouden met leefbaarheid en leefomgeving.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is van belang. Dat wil zeggen, niet het ongebreideld winststreven op korte termijn staat centraal. Het gaat erom dat bij de bedrijfsbeslissingen zowel een hoger rendement (op lange termijn) wordt nagestreefd alsook de kansen worden benut voor een beter milieu, meer welzijn voor de werknemers en een betere maatschappij.

Bedrijvigheid en ondernemerschap

Bedrijvigheid en ondernemerschap dragen bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van de vier dorpen in onze gemeente. De lokale overheid heeft daar echter niet zoveel invloed op; het zijn vooral de particuliere werkgevers en werknemers die de bedrijvigheid bepalen. De overheid kan evenwel stimulerend optreden en de goede randvoorwaarden scheppen voor een passend ondernemingsklimaat.

We zien dat de kleine detailhandel in de dorpskernen onder druk staat, maar deze is wel medebepalend voor het succes en de leefbaarheid in iedere kern. Daarom is het noodzakelijk dat de gemeente de winkeliers faciliteert. Dat kan onder meer door het voeren van een actief leegstandsbeleid; door terughoudend om te gaan met welstandseisen bij (ver)bouwplannen; door in gesprek te blijven met de vertegenwoordigers van de ondernemers: de winkeliersverenigingen, het ondernemersfonds en centra management.

Het CDA Laarbeek is tegen invoering van betaald parkeren. De parkeerruimte nabij winkels moet primair ten goede komen aan het winkelende publiek. Mochten er knelpunten optreden dan kunnen zogenaamde blauwe zones uitkomst bieden.

Het moet voor de ondernemer eenvoudiger worden om zijn bedrijf te ontwikkelen. De administratieve lasten in het kader van vergunningverlening moeten worden teruggebracht. De gemeente moet gebruik maken van ervaren medewerkers bij behandeling van een vergunningaanvraag en bij de controle. Dat zijn medewerkers die gevoel hebben voor ondernemerschap en creatief meedenken met de aanvragers; ambtenaren die op zoek gaan naar die ene reden waarom het wel kan.

Er zijn initiatieven ontplooid om de centra te vitaliseren of zelfs te herinrichten. Het CDA Laarbeek juicht dat zeer toe. In Mariahout zijn de plannen voor Het Oranjeplein in een vergevorderd stadium. Over de Heuvel in Lieshout zijn thans voorstellen in een oriënterende ideeënfase. In Beek hebben winkeliers, horeca en dienstverlening een nieuwe ondernemersvereniging opgericht om elkaar te versterken en van het Heuvelplein een 'beleefplein' te gaan maken. Er komt een ontwerp voor de herinrichting van de oostzijde van het Piet van Thielplein in Beek en Donk. Dat alles komt de leefbaarheid zeer ten goede.

De sterk aantrekkende economie is nog niet zichtbaar door de extra verkoop van bedrijfskavels op Bemmer IV. Het is maar de vraag of dit negatief is. Mogelijk dat een heroriëntatie over de uitgangspunten voor dit bovenlokale bedrijventerrein een beter perspectief biedt voor de langere termijn. Technologische en innovatieve bedrijven vragen een andere leer-werkomgeving dan bij de start van dit terrein was voorzien. Ook de al gevestigde bedrijven op "Groot-Bemmer" kijken uit naar zulk een impuls.

Werkgelegenheid

Iedereen doet mee en mag zijn of haar talent inzetten en daarvoor erkenning krijgen. Wie geen betaald werk verricht, kan op andere manieren een maatschappelijke bijdrage leveren. Het CDA vindt dat mensen in een uitkeringssituatie een tegenprestatie kunnen leveren.

Wij zetten in op duurzaam werk, tijdelijke arbeidsplaatsen moeten altijd perspectief bieden op een vervolg.

Wij willen creatieve vormen om mensen aan het werk te helpen ondersteunen. Bijvoorbeeld wanneer iemand een parttime baan vindt, dan kan de gemeente dit inkomen aanvullen tot bijstandsniveau. Uiteindelijk moet dit wel leiden tot een volwaardige baan, dus zo'n regeling zal qua duur altijd beperkt zijn.

Binnen de regels moeten we zoeken naar meer flexibiliteit. Iemand die een tijdelijke werkervaringsplek had moet nu nog daarna weer opnieuw bijstand aanvragen. Van die rompslomp willen we af. Dit stimuleert werken niet.

De regelingen waarop werkgevers een beroep kunnen doen wanneer zij mensen met een arbeidsbeperking in dienst nemen, namelijk loonkostensubsidie of loondispensatie, willen wij versterken en vereenvoudigen. Hierin moet de gemeente het goede voorbeeld geven.

Helaas lukt het oudere werklozen vaak niet om nog een vaste baan te krijgen. Vaak zijn ze wel in de samenleving actief, bijvoorbeeld als mantelzorger of vrijwilliger. Die houding verdient waardering vanuit de samenleving. Daarom willen wij een vrijstelling van sollicitatieplicht voor werkzoekenden boven de tweeënzestig jaar die meerdere dagen in de week vrijwilligerswerk of mantelzorg bieden.

Soms zijn er mensen die zich schuldig maken aan uitkeringsfraude. Dat is diefstal van de gemeenschap. Profiteurs en fraudeurs moeten hard worden aangepakt. Het CDA vindt dat voor het opsporen van deze mensen meer capaciteit moet worden vrijgemaakt.

Buitengebied

Wij streven naar een goede balans tussen economie (landbouw en industrie), natuur en recreatie. De boeren moeten veel meer betrokken worden bij het beheer van terreinen en bermen om te komen tot een goed agrarisch natuurbeheer. De agrarische sector is van belang voor de economie. In Oost-Brabant is de bijdrage van de agrosector aan de werkgelegenheid en het bruto binnenlands product hoger dan in de rest van Nederland. Dat mogen we niet onderschatten.

Tegelijk mogen we onze ogen niet sluiten voor de schadelijke milieu effecten. Dit doen we ook bij andere sectoren niet. Het is onze opdracht hier een goed evenwicht te zoeken tussen economie en milieu.

Onze land- en tuinbouw zijn ook sterk innovatieve sectoren; een van de modernste ter wereld. Om dit ondernemerschap optimale kansen te geven is het belangrijk experimenten toe te staan. Regelgeving kan dan soms in de weg zitten.

Bloemrijke akkerranden in Beek en Donk

Het CDA Laarbeek is voor verscheidenheid in “agrarische” bedrijven: van traditioneel bedrijf tot zorgboerderij of boerderijen met recreatiemogelijkheden.

Laarbeek is een groene gemeente. Dat willen wij ook zo houden. Herstel van natuur en het in standhouden van waardevolle natuur in het buitengebied, moeten prioriteit hebben. Waar natuur en landschappen wijken voor maatschappelijk gewenste ontwikkelingen, moeten deze tijdig en in voldoende mate worden gecompenseerd met nieuwe natuur. Aanleg van nieuwe natuur moet leiden tot een zo groot mogelijk positief effect voor de natuurwaarde. Dus met respect voor flora en fauna. Biodiversiteit vinden we als CDA erg belangrijk.

We constateren ook dat in het buitengebied het aantal bedrijven in de veehouderij afneemt. Continuïteit vraagt om grote investeringen die soms niet renderend te maken zijn. De veehouder heeft vaak ook geen opvolger. Leegstand is niet wenselijk.

Een maatschappelijke opgave is het voorkomen van ongewenste praktijken, zoals criminaliteit, in de vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen. Het is daarom wenselijk dat de gemeente haar bestemmings- en vergunningenbeleid verruimt. De in de maak zijnde nieuwe Omgevingswet biedt daartoe meer mogelijkheden, want hierin wordt de wetgeving op het gebied van ruimte, natuur en milieu gebundeld en tevens worden er veel bevoegdheden overgeheveld van Rijk naar gemeenten. De aanpak dient erop gericht te zijn kansen te benutten voor het versterken van de economische vitaliteit, de leefbaarheid en de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied. Door ondernemers deze kansen te bieden ontstaan gevarieerdere activiteiten die de leefbaarheid van het landelijk gebied vergroten. Op het vlak van recreatie en toerisme, zorg en ambachtelijke maakindustrie, liggen hier uitdagingen voor ondernemers. Economisch perspectief is een goede remedie tegen de hierboven genoemde ongewenste criminaliteit.

Het CDA Laarbeek vindt dat de gemeente hierover spoedig met betrokkenen in discussie moet gaan en in gezamenlijk overleg de (nieuwe) Omgevingsvisie ontwikkelt.

Voor een innovatieve economie vormt snel internet een basisvoorziening. Tevens is deze digitale en mobiele bereikbaarheid een basisvoorziening voor de leefbaarheid en veiligheid. Op dit moment

worden er binnen het MRE gebied mogelijkheden verkend om glasvezel voor meerdere doeleinden te laten gebruiken, denk hierbij onder andere aan zorg op afstand.

Recreatie en toerisme

We noemen ons Waterpoort van De Peel. Sinds kort spreken we zelfs van Waterboulevard. Het CDA Laarbeek is van mening dat we deze uniciteit een krachtiger invulling kunnen geven. Natuurlijk, er gebeurt al veel, maar er zijn meer kansen. Met name kansen op het schiereiland dat ligt ingeklemd

tussen het nieuwe en oude gedeelte van de Zuid-Willemsvaart, de kop van Aarle, en over de brede Kanaalzone tussen de kop van Aarle-Rixtel en de Julianabrug in Helmond. Er liggen mogelijkheden voor een passantenhaven, dagrecreatie en duurzaam buitenspelen. Men is er al een tijd over bezig, maar uit het onderzoeksrapport dat daarover gaat, blijkt dat ondernemers zich

vooral nog terughoudend opstellen. Ze willen zeker geen kartrekker zijn. Nu hebben Helmond, Waterschap Aa en Maas en Laarbeek de handschoen opgepakt. Het CDA juicht toe dat ze gezamenlijk een plan van aanpak gaan opstellen voor de ontwikkeling van dit gebied en tot een intentieverklaring komen. Ontwikkeling van dit gebied kan heel goed aansluiten op de recreatieve en toeristische ontwikkeling op en om de Heikant. Hier is duidelijk dat investering in dit segment na enkele jaren zijn meerwaarde oplevert, denk bijvoorbeeld aan de Brabantse Kluis en landgoed De Heikant.

Zich ontspannen en recreëren gebeurt vooral bij de vele clubs in de dorpen van Laarbeek: de voetbalclub, het basketbal, de harmonie, de fotoclub, de scouting en zo meer. Steun aan verenigingen heeft bij het CDA Laarbeek, zoals eerder gezegd, een hoge prioriteit.

Het CDA Laarbeek maakt zich sterk voor voldoende wandel- en fietspaden die de dorpskernen verbinden met het buitengebied. Men kan kortere en langere wandelroutes markeren met duidelijke aanduidingen en voorzien van voldoende bankjes om af en toe uit te rusten.

Duurzaamheid

We hebben de wereld in bruikleen. Het is onze plicht om haar goed en zo mogelijk beter achter te laten voor onze kinderen en kleinkinderen. Voor het CDA is en blijft dit een speerpunt.

Duurzaamheid betekent zuinig omgaan met energie en grondstoffen, het beperken van (rest)afval, hergebruik van materialen (circulaire economie), innovatie gericht op groene, duurzame productietechnieken, dat zijn belangrijke thema's.

Maar ook sociale duurzaamheid wordt bedoeld. Mensen helpen en ondersteunen elkaar, doen dingen samen die maatschappelijk van betekenis zijn. Bijvoorbeeld mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt structureel aan werk helpen. Maar ook preventieve gezondheidsactiviteiten – regelmatig bewegen en goede voeding – zijn duurzaam; zij voorkomen hogere maatschappelijke lasten.

Het verheugt ons zeer dat het huidige gemeentebestuur en de raad dit thema de laatste jaren voortvarend hebben opgepakt. Er zijn en worden financiële stimulansen gegeven voor het omdenken naar duurzaam handelen. Het project Dragons' Den was daarvoor bedoeld. Inwoners dienden initiatieven in over duurzame projecten. Deze werden door een vakjury en publieksjury beoordeeld en ter stimulering bekroond met een startersbedrag. Winnaar werd

'Snoeperij Jantje' uit Aarle Rixtel. Hun idee: Laat mensen met een beperking een 'Was- en strijkservicedienst' onderhouden voor oudere, zieke en hulpbehoevenden met een krappe

portemonnee. Deze dienst levert een zeer zinvolle maatschappelijke bijdrage in twee richtingen. De bekroning met een prijs van € 25.000 voorziet in een eerste investeringsbedrag voor de apparatuur.

Dragons' Den: de beste tien duurzaamheidsprojecten presenteerden zich voor het publiek en voor een vakjury

Wat het CDA betreft krijgt deze Dragons' Den manifestatie een vervolg. Er gaat een stimulerende werking vanuit op creatieve geesten en langzaam gaat de duurzaamheids-gedachte. Maar er zijn nog meer plannen die onlangs zijn gestart of binnenkort zullen starten, zoals: het zonnepanelen project samen met de regio Zuidoost-Brabant, het deel-auto project en er zijn plannen om de gemeente verder te 'vergroenen', het zogenaamde Entente Lokale project.

Het CDA Laarbeek dringt aan op voortgaande en verdergaande stappen.

We denken daarbij:

- aan goede en laagdrempelige 'groene' voorlichting;
- aan transitie van de huidige verlichting in de openbare ruimte naar LED verlichting;
- aan het aandringen op duurzaam bouwen, bij 'nul op de meter' woningen geen bouwleges vragen;
- aan het bevorderen dat in Laarbeek meer laadpalen worden geplaatst;
- dat de gemeente het goede voorbeeld geeft: duurzaamheid opneemt in het aanbestedingsbeleid, groene energie inkoopt, op openbare gebouwen zonnepanelen plaatst en ze isoleert;
- aan het blijven bevorderen en ondersteunen van duurzame initiatieven bij de bevolking;
- dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft in het kielzog van de gedachte: tegel eruit, plant erin. Dat kan door een inventarisatie gevolgd door verwijdering van overbodige verhardingen zoals onnodig brede trottoirs en overbodige voetpaden;
- dat de gemeente een energiekansenkaart opstelt (document met knelpunten en mogelijkheden van energietransitie voor heel de gemeente).

Laarbeek: Gouden trofee bij groenste van Europa

Gezonde gemeentefinanciën

Een duurzame economie vraagt om solide overheidsfinanciën.

De burger wenst goede overheidsvoorzieningen maar tegelijk wil die burger ook zo laag mogelijke lasten. Dat is begrijpelijk. Tussen die twee bestaat altijd een zekere spanning. En dat vraagt om verantwoorde keuzes. Het CDA Laarbeek zoekt naar een goede balans tussen de lasten voor de burger en het niveau van de voorzieningen en laat zich daarbij leiden door de principes van zorgvuldigheid, transparantie, duurzaamheid en gematigde lokale lasten.

Publieke investeringen in bijvoorbeeld zonnepanelen, LED verlichting, beweegtuinten en hulp voor mantelzorgers dragen het karakter van duurzaamheid. De kost gaat voor de baat: de investering van vandaag levert in de toekomst een schonere lucht, minder energiekosten en lagere ziektekosten op. Dit principe van duurzaamheid is voor het CDA sterk leidend.

Zorgvuldigheid houdt onder meer in dat de gemeenschapsgelden worden besteed aan de doelen die daarmee werden beoogd en dat verspilling wordt voorkomen.

We streven ernaar dat de verwachte lasten en baten zo goed mogelijk in balans zijn. Ons streven richt zich op een structureel begrotingsevenwicht.

En natuurlijk dient er een solide buffer te zijn voor tegenvallers; het weerstandsvermogen van de gemeente Laarbeek is momenteel goed en dat willen we graag zo houden.

CDA wethouder van Financiën Tonny Meulenstein heeft deze gedachte steeds uitgedragen.

Er is ook niets geheim aan de gemeentelijke financiën. Wij vinden dat de burger op de website de verdiensten en declaraties van de bestuurders en de raadsleden gemakkelijk moet kunnen terugvinden. Op de site is ook een duidelijk overzicht te vinden van de instellingen die van de gemeente subsidie krijgen en van de taken die ze uitvoeren.

CDA lijsttrekker en wethouder Financiën

Verantwoord calculeren en duurzaam besteden.